

RIKSDAGENS SVAR 90/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning (RP 109/2009 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 4/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen ger akt på om elevernas rätt till särskilt stöd omsätts i verkligheten enligt deras inlärningsförutsättningar och vid behov griper in om det visar sig att elevernas möjligheter att efter behov få stöd för inläringen och möjligheterna till en framgångsrik inläring försvagas. Undervisnings- och kulturministeriet ska komma med en utredning om saken till kulturutskottet före utgången av 2013.

2. Riksdagen förutsätter att ramarna för statsfinanserna och de kommande statsbudgetarna väger in behoven av mer finansiering till följd av ändringarna i lagen om grundläggande utbildning i fråga om specialundervisning och annat särskilt stöd.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 16 och 17 §, 30 § 1 mom., 31 a § 2 mom., 32 § 2 mom., 39 och 40 §, 42 § 2 mom. 2 punkten och 48 b § 1 mom.,

av dem 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1188/1998 och 477/2003, 31 a § 2 mom. och 42 § 2 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 1444/2009 samt 48 b § 1 mom. sådant det lyder i lag 1136/2003, samt

fogas till lagen nya 16 a och 17 a §, till 31 a §, sådan den lyder i lag 477/2003, nya 3 och 4 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 5 mom., och till 41 § ett nytt 4 mom. som följer:

16 §

Stödundervisning och specialundervisning på deltid

Elever som tillfälligt blivit efter i studierna eller annars behöver kortvarigt stöd för inläring har rätt att få stödundervisning.

Elever som har svårigheter med inläring eller skolgång har rätt att få specialundervisning på deltid vid sidan av den övriga undervisningen.

16 a §

Intensifierat stöd

Elever som för sin inläring eller skolgång behöver regelbundet stöd eller flera olika former av stöd samtidigt ska ges intensifierat stöd i enlighet med en plan för elevens lärande. En sådan plan ska tas fram, om det inte finns ett uppenbart hinder för det, i samarbete med eleven och vårdnadshavaren samt vid behov med elevens övriga lagliga företrädare. Det intensifierade stödet innehåller särskilt sådana former av stöd som avses i 16, 31 och 31 a § samt nödvändiga pedagogiska arrangemang. I grunderna för läroplanen finns bestämmelser om det viktigaste innehållet i det intensifierade stödet och planen för elevens lärande.

Intensifierat stöd inleds och anordnas efter yrkesövergripande behandling inom elevvårdsarbetet enligt 31 a § 1 och 2 mom. och utifrån en pedagogisk bedömning. Det stöd som anordnas för eleven skrivs in i planen för elevens lärande. Intensifierat stöd anordnas kvalitativt och kvantitativt med hänsyn till elevens utvecklingsnivå och individuella behov.

17 §

Särskilt stöd

Det särskilda stödet består av specialundervisning och annat stöd som ges enligt denna lag. Specialundervisning ordnas, med beaktande av elevens bästa och förutsättningarna att ordna undervisning, i samband med den övriga undervis-

ningen eller delvis eller helt i specialklass eller på något annat lämpligt ställe. Vid undervisningen av elever som avses i detta moment kan avvikelser göras från 11 § i enlighet med vad som bestäms eller föreskrivs med stöd av 14 §.

Beslut om särskilt stöd ska fattas skriftligen av utbildningsanordnaren och beslutet granskas åtminstone efter årskurs två samt före uppflyttningen till årskurs sju. I beslutet om att ge särskilt stöd ska anges den normala undervisningsgruppen, eventuella tolknings- och biträdestjänster samt övriga tjänster som avses i 31 § och vid behov undantagsarrangemang i undervisningen enligt 1 mom.

Ett beslut om särskilt stöd får inte meddelas innan utbildningsanordnaren hört eleven och dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare enligt 34 § i förvaltningslagen (434/2003), fått en utredning om elevens framsteg vid inläringen som lämnas av dem som ansvarar för elevens undervisning samt en utredning genom yrkesövergripande samarbete inom elevvården om det intensifierade stöd eleven fått och om helhetsituationen för honom eller henne. Utifrån dessa uppgifter ska utbildningsanordnaren bedöma behovet av särskilt stöd (*pedagogisk utredning*). Den pedagogiska utredningen ska vid behov kompletteras med ett psykologiskt eller medicinskt expertutlåtande eller en motsvarande social utredning.

Ett beslut om särskilt stöd kan fattas innan förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen inleds eller medan sådan undervisning eller utbildning pågår utan föregående pedagogisk utredning eller intensifierat stöd för inläringen, om det av en psykologisk eller medicinsk bedömning framgår att undervisningen av eleven till följd av handikapp, sjukdom, försenad utveckling, störningar i känslolivet eller någon annan därmed jämförbar särskild orsak inte kan ordnas på annat sätt. I de situationer som avses ovan granskas beslutet om särskilt stöd så som föreskrivs i 2 mom.

Om någon annan utbildningsanordnare än kommunen inte ordnar stöd enligt 1 mom., beslutar den kommun där eleven är bosatt på fram-

ställning av utbildningsanordnaren om särskilt stöd för eleven.

Bestämmelser om bildandet av undervisningsgrupper där det ingår en eller flera elever som har fått ett beslut om särskilt stöd eller elever som omfattas av förlängd läroplikt utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 a §

Individuell plan för anordnande av undervisning

För verkställigheten av ett beslut om särskilt stöd ska en individuell plan tas fram för anordnande av undervisning. Planen ska tas fram i samarbete med eleven och vårdnadshavaren eller vid behov med en annan laglig företrädare för eleven, om det inte finns ett uppenbart hinder för det. Av planen ska det framgå att undervisning eller annat stöd ges eleven i enlighet med beslutet om särskilt stöd. Planen granskas vid behov, dock minst en gång per läsår, i enlighet med elevens behov. Det centrala innehållet i planen bestäms i grunderna för läroplanen.

30 §

Rätt till undervisning

Den som deltar i utbildning har under arbetsdagarna rätt att få undervisning enligt läroplanen, elevhandledning och tillräckligt stöd för inläring och skolgång genast när behov uppstår.

31 a §

Elevvård

Elevvården omfattar elevvård i enlighet med en läroplan som godkänts av utbildningsanordnaren och sådana elevvårdstjänster som i folkhälsolagen (66/1972) avses med skolhälsovård och i barnskyddslagen (417/2007) avses med stöd för skolgången.

Elevvårdsarbetet genomförs i samarbete med eleven och vårdnadshavarna eller någon annan laglig företrädare. När ett ärende som gäller en enskild elev behandlas inom elevvårdsarbetet, får endast de som deltar i elevens undervisning och anordnar elevvård och till vars uppgifter behandlingen av elevens ärenden omedelbart hör delta i behandlingen. Med skriftligt samtycke av elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare eller så som särskilt bestäms i lag får också andra delta som behövs för behandlingen av elevens ärenden.

När ett ärende som gäller en enskild elev behandlas inom elevvårdsarbetet görs en anteckning om vem som inlett ärendet, vad frågan gäller, beslut om fortsatta åtgärder med motivering, vem som deltagit i behandlingen av ärendet och vilka uppgifter om eleven som lämnats och till vem de lämnats. Utbildningsanordnaren ansvarar i egenskap av registeransvarig för behandlingen av personuppgifterna.

32 §

Skolresor

Elevens dagliga skolresa som ordnas enligt 1 mom. får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk.

39 §

Stöduppgifter i specialundervisningen

Undervisnings- och kulturministeriet kan besluta att en utbildningsanordnare ska sörja för rehabilitering som ges i samband med det särskilda stöd som avses i 17 § 1 mom. samt för utvecklings-, handlednings- och stöduppgifter som hör samman med undervisningen.

40 §

*Hemlighållande och behandling av
personuppgifter*

Ledamöterna i de organ som svarar för anordnandet av utbildning, personer som avses i 37 §, representanter för skolhälsovården, skolkuratorer, skolpsykologer och personer som genomgår undervisningspraktik får inte för utomstående röja vad de när de sköter uppgifter enligt denna lag har fått veta om elevernas eller i denna lag avsedda anställdas eller deras familjemedlemmars personliga förhållanden och ekonomiska ställning.

Oberoende av 1 mom. eller vad som särskilt bestäms om sekretess har de som deltar i elevvårdsarbetet för en elev rätt att av varandra få och till varandra samt elevens lärare och den myndighet som ansvarar för undervisningen och verksamheten enligt denna lag ge ut information som är nödvändig för att ändamålsenligt ordna undervisningen för eleven.

Med specifikt skriftligt samtycke av elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare får sekretessbelagda uppgifter begäras också från andra håll när det är nödvändigt för att ordna undervisningen.

Om en elev övergår till utbildning eller verksamhet som en annan utbildningsanordnare ordnar i enlighet med denna lag, ska den tidigare utbildningsanordnaren trots bestämmelserna om sekretess utan dröjsmål lämna uppgifter som är nödvändiga för ordnande av undervisningen till den nya utbildningsanordnaren. Motsvarande uppgifter kan lämnas också på begäran av den nya utbildningsanordnaren.

41 §

Rätt att få uppgifter

Trots bestämmelserna om sekretess har en utbildningsanordnare för att kunna ordna undervisningen för en elev rätt att avgiftsfritt få nödvändiga uppgifter av social- och hälsovårdsmyndigheterna, andra tjänsteproducenter inom so-

cialservicen och hälso- och sjukvården samt av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

42 §

Ändringssökande

Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

2) anordnande av särskilt stöd enligt 17 §,

48 b §

Anordnande och omfattning

Kommunen kan anordna och skaffa morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt denna lag. Om kommunen anordnar eller skaffar morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt denna lag, ska verksamheten erbjudas eleverna i årskurs ett och två i alla skolor i kommunen samt i fråga om övriga årskurser de elever som avses i 17 § 1 mom. i den omfattning kommunen beslutar.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 31 a, 40 och 41 § tillämpas dock från och med den 1 augusti 2010.

Utbildningsstyrelsen ska omarbota grunderna för läroplanen i enlighet med denna lag, så att de reviderade läroplanerna kan tas i bruk av utbildningsanordnarna den 1 januari 2011. Utbildningsanordnarna ska införa läroplaner enligt denna lag senast den 1 augusti 2011.

De beslut om att en elev tagits in i eller överförs till specialundervisning som fattats före lagens ikraftträdande förblir i kraft. Beslut som fattats före lagens ikraftträdande ska efter lagens ikraftträdande i enlighet med 17 § 2 mom. bedömas med bestämda intervaller eller vid behov. Därvid ska beslut fattas om eleven ska ges särskilt stöd.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 8 juni 2010
